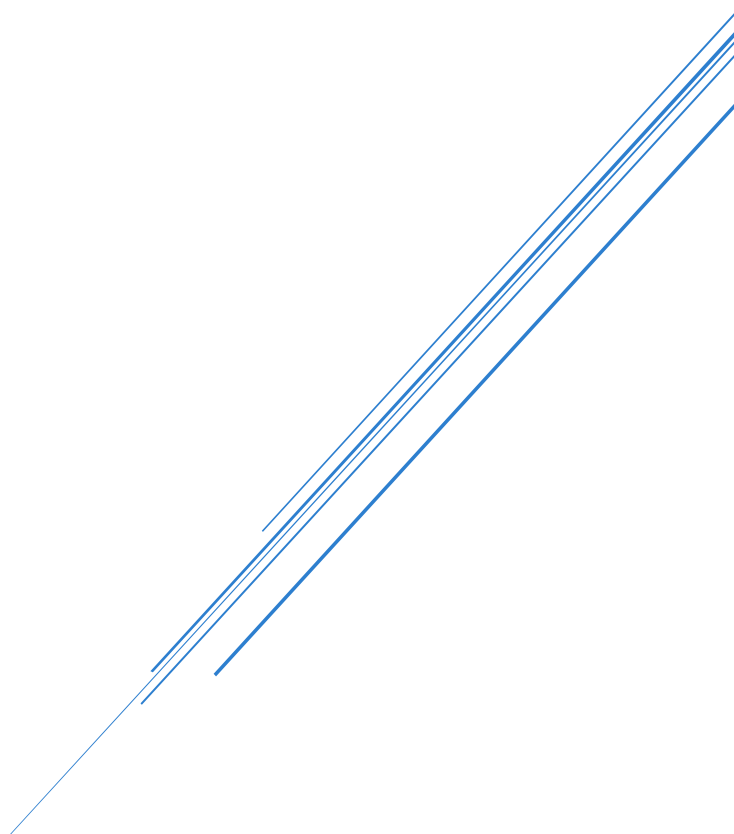

Γενικές Αρχές και Κατευθυντήριες Γραμμές για τη Χρήση της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης από την Ακαδημαϊκή Κοινότητα ΑΠΘ

Σύνταξη κειμένου: Δρ. Σ. Κάργα, ΜΨΔ/ΚΕΔΙΜΑ ΑΠΘ

Επιμέλεια: Ν. Βασιλειάδης, Καθηγητής Τμ. Πληροφορικής ΑΠΘ, Πρόεδρος ΕΨΔ ΑΠΘ

Α. Αγορογιάννη, Προϊσταμένη ΜΨΔ ΑΠΘ

Έκδοση 1η, Νοέμβριος 2025
Θεσσαλονίκη

Περιεχόμενα

Πίνακες	2
1 Εισαγωγικό Σημείωμα	3
2 Γενικές Αρχές Χρήσης της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης για όλα τα Μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας ΑΠΘ	5
3 Κατευθυντήριες Γραμμές Χρήσης της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης για το Διδακτικό Προσωπικό	6
3.1 Εισαγωγή.....	6
3.2 Αξιοποίηση της GenAI σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο	7
3.3 Πρότυπα Διατύπωσης της GenAI Πολιτικής	10
3.4 Τεκμηρίωση Χρήσης της GenAI	11
3.5 Ανίχνευση Χρήσης της GenAI.....	12
3.6 Συχνές Ερωτήσεις	13
4 Κατευθυντήριες Γραμμές Χρήσης της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης για τους/τις Φοιτητές/τριες	14
4.1 Επιστολή προς τους/τις Φοιτητές/τριες	14
4.2 Πιθανά Επιτρεπόμενες και Μη Επιτρεπόμενες Περιπτώσεις Χρήσης της GenAI σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο	15
4.3 Λίστα Ελέγχου Καλής Χρήσης των GenAI Εργαλείων σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο	16
5 Περιορισμοί των Εργαλείων Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης	17
6 Παραπομπές	19

Πίνακες

Πίνακας 1 Παραδείγματα Αξιοποίησης της GenAI σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο	8
Πίνακας 2 Πρότυπα Διατύπωσης της GenAI Πολιτικής που Υιοθετείται σε ένα Μάθημα ή Εργασία	10
Πίνακας 3 Παράδειγμα Τεκμηρίωσης Χρήσης της GenAI σε Εργασία	11
Πίνακας 4 Πιθανά Επιτρεπόμενες Περιπτώσεις Χρήσης της GenAI.....	16
Πίνακας 5 Πιθανά Μη Επιτρεπόμενες Περιπτώσεις Χρήσης της GenAI	16
Πίνακας 6 Λίστα Ελέγχου Καλής Χρήσης των GenAI Εργαλείων σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο	17

1 Εισαγωγικό Σημείωμα

Η Τριτοβάθμια εκπαίδευση και τα μέλη της αδιάφευκτα δέχονται σημαντικές επιρροές καθώς **ο σύγχρονος κόσμος μετασχηματίζεται** ραγδαία υπό την επίδραση των εξελίξεων στον τομέα της Τεχνητής Νοημοσύνης (Artificial Intelligence – AI), και ιδιαίτερα υπό την επίδραση του επιμέρους κλάδου της **Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (Generative Artificial Intelligence – GenAI).**

Η GenAI στηριζόμενη σε προηγμένες τεχνολογίες (όπως η Μηχανική Μάθηση, τα Νευρωνικά Δίκτυα, η Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας και τα Μεγάλα Δεδομένα) μπορεί να μιμείται την ανθρώπινη συμπεριφορά και να παράγει αυτόματα νέο περιεχόμενο (όπως κείμενο, εικόνες, μουσική, βίντεο, κώδικα και άλλα) ως απάντηση σε προτροπές που δίνονται από το χρήστη σε περιβάλλοντα συνομιλίας φυσικής γλώσσας.

Η χρήση της GenAI στο εκπαιδευτικό και ακαδημαϊκό πλαίσιο έχει δυνητικά τεράστιες επιπτώσεις που καλούμαστε όλοι και όλες να λάβουμε υπόψη ως κοινωνοί της νέας ψηφιακής εποχής στην οποία μεταβαίνει η εκπαίδευση. Ενδεικτικά οφέλη που φαίνεται να αναδύονται σε αυτή τη νέα εποχή είναι η ενίσχυση της κατανόησης, της μάθησης, της δημιουργικότητας και της διαδραστικότητας. Ωστόσο, η χρήση της GenAI εγείρει ταυτόχρονα σημαντικά ζητήματα ηθικής, δεοντολογίας και αξιοπιστίας ενώ επιπλέον μπορεί να αποδειχθεί επιβλαβής για την επίτευξη βασικών μαθησιακών στόχων.

Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) αναγνωρίζοντας τα οφέλη που μπορεί να προκύψουν από την υπεύθυνη χρήση της GenAI στο εκπαιδευτικό και ακαδημαϊκό πλαίσιο, **ενθαρρύνει τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας** στην υπεύθυνη εξερεύνηση και χρήση της GenAI, με την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτή διέπεται από τις Γενικές Αρχές και τις Κατευθυντήριες Γραμμές του παρόντος εγγράφου και είναι σύμφωνη με τις υφιστάμενες πολιτικές του ιδρύματος.

Το παρόν έγγραφο απευθύνεται στο διδακτικό, ερευνητικό και διοικητικό προσωπικό του ιδρύματος καθώς και στους/στις φοιτητές/τριές του. Διευκρινίζεται ότι η Ενότητα 2 του παρόντος εγγράφου, αφορά όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας καθώς παρουσιάζονται οι Γενικές Αρχές χρήσης της GenAI στις οποίες θα πρέπει να δεσμεύονται τόσο το διδακτικό προσωπικό και οι φοιτητές/τριες του ιδρύματος όσο και το ερευνητικό και διοικητικό προσωπικό. Επιπλέον, η Ενότητα 5 απευθύνεται εξίσου σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας καθώς θέτει εν γνώση τους τους Περιορισμούς των GenAI εργαλείων. Ωστόσο, οι Ενότητες 3 και 4 απευθύνονται κύρια στο Διδακτικό προσωπικό και στους Φοιτητές/τριες του ιδρύματος παρέχοντάς τους Κατευθυντήριες Γραμμές

χρήσης της GenAI για τη διδασκαλία και τη μάθηση. Ανάλογες Κατευθυντήριες Γραμμές αναμένεται να απευθυνθούν στο ερευνητικό και διοικητικό προσωπικό του ΑΠΘ σε αντίστοιχα έγγραφα μελλοντικά.

Σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι να προσφέρει βοήθεια και καθοδήγηση στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΑΠΘ, προκειμένου να κάνουν υπεύθυνη χρήση της GenAI. Κατ' αυτόν τον τρόπο, μεταξύ άλλων, προάγεται η διαφύλαξη της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων και των ευαίσθητων δεδομένων τόσο του ιδρύματος όσο και των μελών του, ζητούμενα πρώτιστης σημασίας για το ΑΠΘ.

Οι Σχολές και τα Τμήματα του ιδρύματος λαμβάνοντας υπόψη το παρόν έγγραφο δύναται να ανακοινώνουν προς τους/τις φοιτητές/τριες τους λεπτομερείς και σαφείς οδηγίες σχετικά με την επιτρεπόμενη χρήση της GenAI στο πλαίσιο των ακαδημαϊκών μαθημάτων που προσφέρουν.

Το διδακτικό προσωπικό του ιδρύματος προτρέπεται να διατυπώνει με σαφήνεια την πολιτική χρήσης της GenAI που υιοθετεί στο πλαίσιο ενός ακαδημαϊκού μαθήματος και να την ενσωματώνει στο Περίγραμμα του συγκεκριμένου μαθήματος. Η πολιτική αυτή μπορεί να τροποποιείται ανά εργασία. Η πολιτική χρήσης της GenAI που υιοθετεί το διδακτικό προσωπικό δύναται να απαγορεύει στους/στις φοιτητές/τριες τη χρήση της GenAI στο πλαίσιο συγκεκριμένου μαθήματος ή εργασίας.

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να επικοινωνούν με τους/τις διδάσκοντες/ουσες των μαθημάτων που παρακολουθούν σε περίπτωση αμφιβολίας σχετικά με τον τρόπο που αναμένεται να χρησιμοποιήσουν τη GenAI στο πλαίσιο ενός ακαδημαϊκού μαθήματος.

Το παρόν έγγραφο αναμένεται να **ανανεώνεται** τακτικά ακολουθώντας τις ραγδαίες εξελίξεις στο νεοφυές πεδίο της GenAI και αξιοποιώντας την **ανατροφοδότηση** που προσδοκάται να προκύψει από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Οι Γενικές Αρχές και οι Κατευθυντήριες Γραμμές για τη χρήση της GenAI από την ακαδημαϊκή κοινότητα ΑΠΘ φιλοδοξούν να αποτελέσουν το ασφαλές σημείο πρόσδεσης του ΑΠΘ στο διεθνές ανθρωποκεντρικό όραμα για την αξιοποίηση της GenAI στην εκπαίδευση.

2 Γενικές Αρχές Χρήσης της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης για όλα τα Μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας ΑΠΘ

Η χρήση της GenAI από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας δεσμεύεται από τις παρακάτω Γενικές Αρχές:

1. **Τήρηση Ακαδημαϊκών Πολιτικών:** Η χρήση της GenAI από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τους υφιστάμενους εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας, Ηθικής και Δεοντολογίας του ΑΠΘ.
2. **Διαφύλαξη Ακαδημαϊκής Ακεραιότητας:** Η διαφύλαξη της ακαδημαϊκής ακεραιότητας είναι καθήκον όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και θα πρέπει να διαπνέει τη χρήση της GenAI. Η ακαδημαϊκή ακεραιότητα, σύμφωνα με την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης, αναφέρεται «στη δέσμευση στις αξίες της ειλικρίνειας, της εμπιστοσύνης, της δικαιοσύνης, του σεβασμού και της υπευθυνότητας και προϋποθέτει εναρμόνιση με ένα πλαίσιο επιστημονικής και ηθικής δεοντολογίας, το οποίο είναι η βάση για κατάλληλες συμπεριφορές και πρακτικές σε όλο το πλέγμα των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων».
3. **Προστασία Πνευματικών Δικαιωμάτων, Προσωπικών Δεδομένων & Εμπιστευτικών Πληροφοριών:** Οι χρήστες της GenAI θα πρέπει να μην εισάγουν στα εργαλεία που χρησιμοποιούν δεδομένα του ιδρύματος, δεδομένα που υπόκεινται σε πνευματικά δικαιώματα και άλλα εμπιστευτικά, προσωπικά ή ευαίσθητα δεδομένα. Κάθε πληροφορία που εισάγεται στα GenAI εργαλεία ενδέχεται να χρησιμοποιηθεί για την εκπαίδευση των εργαλείων, να αποθηκευτεί ή/και να δημοσιοποιηθεί. Επιπλέον, λάβετε υπόψη ότι στις αποκρίσεις των GenAI εργαλείων πιθανόν να περιλαμβάνονται δεδομένα τρίτων που προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα.
4. **Διασφάλιση Διαφάνειας:** Κάθε χρήστης/τρια της GenAI θα πρέπει να δηλώνει ρητά τη χρήση των εργαλείων με τον τρόπο που του/της ζητείται. Η δήλωση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει το εργαλείο και τον τρόπο που χρησιμοποιήθηκε, τις προτροπές που δόθηκαν και άλλες πληροφορίες.
5. **Εξασφάλιση απαλλαγής από Προκαταλήψεις, Στερεότυπα, Ανακρίβειες και Συνθετικά δεδομένα:** Όλες οι πληροφορίες που παράγονται από τα GenAI εργαλεία θα πρέπει να ελέγχονται σχολαστικά και με κριτικό τρόπο από τους/τις χρήστες/τριες των εργαλείων αυτών προκειμένου να μην αναπαράγεται ή/και ενισχύεται μεροληπτικό ή προκατειλημμένο περιεχόμενο. Με τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να επαληθεύεται πάντα η εγκυρότητα του περιεχομένου που παράγεται από τα GenAI εργαλεία ώστε να εντοπίζονται ανακριβή δεδομένα και δεδομένα που δημιουργούνται τεχνητά από τη GenAI.

6. **Ανάληψη Ευθύνης:** Οι χρήστες/τριες περιεχομένου που παράγεται από τα GenAI εργαλεία έχουν την ευθύνη του περιεχομένου αυτού εφόσον το χρησιμοποιήσουν. Επομένως, οι χρήστες/τριες επωμίζονται και τις ανάλογες συνέπειες σε περίπτωση ακαδημαϊκού παραπτώματος.
7. **Προστασία της Ισότητας Πρόσβασης:** Πολλά εργαλεία της GenAI παρέχουν προηγμένες λειτουργίες μέσω συνδρομητικών επιλογών επί πληρωμή. Για την προστασία της ισότητας πρόσβασης κατά τη χρήση της GenAI στο εκπαιδευτικό και ακαδημαϊκό πλαίσιο του ΑΠΘ υποθέτουμε τη χρήση μόνο των δωρεάν εκδόσεων των εργαλείων της GenAI και τη χρήση των GenAI εργαλείων που παρέχει το ίδρυμα στην ακαδημαϊκή κοινότητα.
8. **Προώθηση της Συμπερίληψης:** Η χρήση της GenAI αναμένεται να γίνει με τρόπο που να ενισχύει τη συμπερίληψη και να αποφεύγεται κάθε μορφής αποκλεισμός. Ενδεικτικά, η GenAI μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διευκολύνει την προσαρμογή του εκπαιδευτικού περιεχομένου στις ανάγκες συγκεκριμένου κοινού.

3 Κατευθυντήριες Γραμμές Χρήσης της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης για το Διδακτικό Προσωπικό

3.1 Εισαγωγή

Η αυξανόμενη παρουσία της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (Generative Artificial Intelligence – GenAI) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση καλεί όλους και όλες μας να επανεξετάσουμε τις υφιστάμενες πρακτικές και αντιλήψεις μας στο εκπαιδευτικό και ακαδημαϊκό πλαίσιο και να δώσουμε νέους ορίζοντες ανάπτυξης στη διδασκαλία, τη μάθηση και την έρευνα. Σε αυτή τη νέα εποχή, η ρύθμιση χρήσης της GenAI στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για την προστασία όλων από τους δεοντολογικούς και άλλους κινδύνους που εγείρει η μη υπεύθυνη χρήση της. Προς αυτή την κατεύθυνση, η παρούσα ενότητα φιλοδοξεί να υποστηρίξει το διδακτικό προσωπικό παρέχοντας στις ενότητες που ακολουθούν:

- ιδέες για την αξιοποίηση της GenAI στην εκπαιδευτική διαδικασία,
- πρότυπα διατύπωσης της GenAI πολιτικής που υιοθετεί η διδακτική ομάδα στο πλαίσιο ενός μαθήματος ή μιας εργασίας,
- ιδέες για τον τρόπο τεκμηρίωσης της χρήσης της GenAI στο πλαίσιο μιας εργασίας,

- ιδέες για να ανιχνεύετε τη χρήση της GenAI από τους/τις φοιτητές/τριες σας,
- απαντήσεις σε ένα σύνολο συχνών ερωτήσεων.

Επιπρόσθετα των παραπάνω, το ΑΠΘ σχεδιάζει την υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων στο θεματικό πεδίο της GenAI.

Τέλος, στην ενότητα «Επιστολή προς τους/τις Φοιτητές/τριες» μπορείτε να διαβάσετε και να συζητήσετε με τους/τις φοιτητές/τριες σας ένα κείμενο προσανατολισμού τους στο τοπίο της GenAI. Η συζήτηση αυτή μπορεί να αποτελέσει το εφελκυστικό μιας σειράς δράσεων με σκοπό να καλλιεργήσετε στους/στις φοιτητές/τριες σας την υπεύθυνη και ηθική χρήση των GenAI εργαλείων.

3.2 Αξιοποίηση της GenAI σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο

Η GenAI μπορεί να ενσωματωθεί σε εκπαιδευτικό πλαίσιο με ποικίλους τρόπους και σε διάφορα επίπεδα στοχεύοντας πάντα στη βελτίωση των διεργασιών της διδασκαλίας και της μαθησιακής εμπειρίας. Διαβάζοντας τα ενδεικτικά παραδείγματα στον πίνακα που ακολουθεί μπορείτε να πάρετε μερικές ιδέες αξιοποίησης της GenAI οργανωμένες στους άξονες:

- **Προετοιμασία και Υποστήριξη της Μάθησης και της Διδασκαλίας**
- **Βιβλιογραφικές Πηγές**
- **Αξιολόγηση**
- **Επικοινωνία**
- **Εκπαιδευτικός Αναστοχασμός**

Πίνακας 1 Παραδείγματα Αξιοποίησης της GenAI σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο

Παραδείγματα Αξιοποίησης της GenAI σε εκπαιδευτικό πλαίσιο		
Παράδειγμα χρήσης		Περιγραφή
Προετοιμασία και Υποστήριξη της Μάθησης και της Διδασκαλίας	<i>Σύνταξη Μαθησιακών Στόχων</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να αξιοποιηθούν στη συγγραφή αποτελεσματικών διδακτικών στόχων για μια δραστηριότητα, ένα εκπαιδευτικό σενάριο ή ολόκληρο το μάθημα.
	<i>Παραγωγή Περιεχομένου</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να παράγουν κείμενα, εικόνες, διαγράμματα, κώδικες, μουσική, περιλήψεις, ερωτήσεις, συμβουλές, παραδείγματα και άλλα.
	<i>Ενίσχυση Κινήτρων και Αφοσίωσης</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να προσφέρουν ιδέες παιχνιδοποίησης και δοκιμασιών για την ενίσχυση των κινήτρων συμμετοχής και της αφοσίωσης των φοιτητών/τριων στην εκπαιδευτική διαδικασία.
	<i>Παραγωγή Εναλλακτικών Επιλογών</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μηχανές παραγωγής εναλλακτικών επιλογών, για παράδειγμα εναλλακτικών διατυπώσεων ή εναλλακτικού περιεχομένου προσαρμοσμένο στις εξειδικευμένες ανάγκες συγκεκριμένων χρηστών.
	<i>Δομική Επεξεργασία και Διόρθωση Κειμένων</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να συμβάλλουν στη βελτίωση της γραμματικής, της στίξης και της δομής προτάσεων.
	<i>Μετάφραση</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να μεταφράσουν περιεχόμενο από μια γλώσσα σε άλλη. Η δυνατότητα αυτή μπορεί να διευρύνει το διαθέσιμο εκπαιδευτικό υλικό.
	<i>Επιλογή Θέματος</i>	Δεδομένου ενός ευρύτερου γνωστικού πεδίου τα GenAI εργαλεία μπορούν να προτείνουν συγκεκριμένα θέματα προς συζήτηση, ανάθεση εργασίας κ.α.
	<i>Καταιγισμός Ιδεών και Επίλυση Δημιουργικού Αδιεξόδου (Writer's block)</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να σας βοηθήσουν με καταιγισμό ιδεών στα ζητήματα που σας απασχολούν ή δίνοντάς σας νέες ιδέες αν αντιμετωπίζετε κάποιο δημιουργικό αδιέξοδο.
	<i>Ενίσχυση Διαδραστικότητας</i>	Για παράδειγμα μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα GenAI εργαλεία για δημιουργία ρεαλιστικών προσομοιώσεων ή να δημιουργήσετε εικονικούς χαρακτήρες με τους οποίους να αλληλεπιδρούν οι φοιτητές/τριες σε πραγματικό χρόνο.

Παραδείγματα Αξιοποίησης της GenAI σε εκπαιδευτικό πλαίσιο		
Παράδειγμα χρήσης		Περιγραφή
Βιβλιογραφικές Πηγές	<i>Βοήθεια στον εμπλουτισμό της Βιβλιογραφίας</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να προτείνουν βιβλιογραφία προς περαιτέρω έρευνα και μελέτη συγκεκριμένης θεματολογίας.
	<i>Βοήθεια στη διαμόρφωση της Βιβλιογραφίας</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να παρέχουν οδηγίες για το πώς να αναφέρετε πηγές και να δημιουργήσετε βιβλιογραφία σε καθορισμένο στυλ.
Αξιολόγηση	<i>Δημιουργία Ρούμπρικας</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να σας προτείνουν Ρούμπρικες βαθμολόγησης για τις εργασίες που αναθέτετε.
	<i>Παραγωγή Ανατροφοδότησης</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να παρέχουν ανατροφοδότηση χρησιμοποιώντας κριτήρια και ρούμπρικες που δίνονται από το χρήστη.
	<i>Δημιουργία Ατομικού Γνωστικού Προφίλ Φοιτητή/τριας</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να παρέχουν πληροφορίες για το επίπεδο γνώσεων των φοιτητών/τριων. Για παράδειγμα, οι φοιτητές/τριες συμμετέχουν σε διάλογο με ένα GenAI εργαλείο και στη συνέχεια του ζητούν να τους παρέχει μια αναφορά για το επίπεδο των γνώσεών τους, την οποία μπορούν να καταθέσουν στον/στην διδάσκοντα/ουσα.
Επικοινωνία	<i>Έτοιμα Προσχέδια Επικοινωνίας</i>	Με τη βοήθεια των GenAI εργαλείων μπορείτε να ετοιμάσετε προσχέδια επικοινωνίας με τους/τις φοιτητές/τριες σας προσαρμόζοντάς τα σε διαφορετικό ύφος, γλώσσα, επίπεδο φοιτητών/τριων (π.χ. πρωτοετείς, μεταπτυχιακοί) κ.α.. Η θεματολογία τους μπορεί να αναφέρεται στην υπενθύμιση εργασιών, σε αλλαγές στο πρόγραμμα κ.α.
	<i>Συζητήσεις με αναθέσεις ρόλων</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να συμμετέχουν σε συζητήσεις με συγκεκριμένο ρόλο που θα τους ανατεθεί από το χρήστη βοηθώντας στην προετοιμασία συζητήσεων και στη δόμηση επιχειρηματολογίας.
Εκπαιδευτικός Αναστοχασμός	<i>Αναλυτική Δεδομένων</i>	Τα GenAI εργαλεία μπορούν να οργανώνουν και να αναλύουν μαθησιακά δεδομένα, δημιουργώντας αναφορές που βοηθούν τους/τις διδάσκοντες/ουσες να κατανοούν τις τάσεις και να εντοπίζουν σημεία που απαιτούν αναπροσαρμογή του μαθησιακού σχεδιασμού.

3.3 Πρότυπα Διατύπωσης της GenAI Πολιτικής

Το διδακτικό προσωπικό προτρέπεται **να διατυπώνει με σαφήνεια την πολιτική χρήσης της GenAI** που υιοθετεί στο πλαίσιο ενός ακαδημαϊκού μαθήματος **και να την ενσωματώνει στο Περίγραμμα του μαθήματος**. Η πολιτική αυτή μπορεί να τροποποιείται ανά εργασία. Στον πίνακα που ακολουθεί θα βρείτε ενδεικτικά παραδείγματα διατύπωσης GenAI πολιτικών οργανωμένων ανά επιδιωκόμενο στόχο επίτευξης ως εξής:

- **Καθολική απαγόρευσης χρήσης της GenAI**
- **Κατά Περίπτωση Αδειοδοτημένη Χρήση της GenAI**
- **Επιτρεπόμενη Χρήση της GenAI με Τεκμηρίωση**
- **Ελεύθερη Χρήση της GenAI**

Πίνακας 2 Πρότυπα Διατύπωσης της GenAI Πολιτικής που Υιοθετείται σε ένα Μάθημα ή Εργασία

Πρότυπα Διατύπωσης της GenAI πολιτικής που υιοθετείται σε ένα μάθημα ή εργασία	
Σκοπός	Διατύπωση
Καθολική Απαγόρευση χρήσης της GenAI	Η διαφύλαξη της ακαδημαϊκής ακεραιότητας αποτελεί ζητούμενο υψίστης σημασίας και η χρήση των GenAI εργαλείων στο πλαίσιο οποιασδήποτε αξιολογούμενης εργασίας στο παρόν μάθημα αντιμετωπίζεται ως παραβίαση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας επιφέροντας τις συνέπειες που ορίζονται από τις πολιτικές του ιδρύματος. Η επίτευξη βασικών μαθησιακών στόχων του μαθήματος που σχετίζονται με ανωτέρου επιπέδου γνωστικές δεξιότητες υπαγορεύουν την απαγόρευση χρήσης GenAI εργαλείων στο πλαίσιο οποιασδήποτε αξιολογούμενης εργασίας σας ανατεθεί. Όλες οι εργασίες θα πρέπει να είναι 100% ατομικό πρωτότυπο έργο του/της φοιτητή/τριας που την καταθέτει.
Κατά Περίπτωση Αδειοδοτημένη Χρήση της GenAI	Όταν η χρήση GenAI εργαλείων επιτρέπεται στους/στις φοιτητές/τριες στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης εργασίας του μαθήματος τότε η αδειοδότηση αυτή θα διατυπώνεται με σαφήνεια στις οδηγίες της εργασίας. Η αδειοδότηση μπορεί να αφορά μόνο άδεια χρήσης ενός συγκεκριμένου GenAI εργαλείου.
Επιτρεπόμενη Χρήση της GenAI με Τεκμηρίωση	Η χρήση GenAI εργαλείων επιτρέπεται στο πλαίσιο των εργασιών του μαθήματος με την προϋπόθεση ότι οποιαδήποτε τέτοια χρήση θα τεκμηριώνεται κατάλληλα. Ο/Η φοιτητής/τρια που χρησιμοποιεί GenAI εργαλεία φέρει την ευθύνη του περιεχομένου που παράγεται από αυτά, εφόσον χρησιμοποιήσει το εν λόγω περιεχόμενο.
Ελεύθερη Χρήση της GenAI	Στο πλαίσιο του μαθήματος επιτρέπεται στους/στις φοιτητές/τριες να χρησιμοποιούν GenAI εργαλεία χωρίς να απαιτείται τεκμηρίωση.

3.4 Τεκμηρίωση Χρήσης της GenAI

Αν η GenAI πολιτική που υιοθετείτε απαιτεί από τους/τις φοιτητές/τριες σας να τεκμηριώσουν τη χρήση των GenAI εργαλείων τότε καλό είναι να καθορίζετε με σαφήνεια τον τρόπο που οι φοιτητές/τριες αναμένεται να το κάνουν αυτό. Για παράδειγμα, μπορεί να ζητήσετε τεκμηρίωση σε δομή ελεύθερου κειμένου ή με τη μορφή του ενδεικτικού πίνακα που ακολουθεί. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να κάνετε σαφές σε ποια στοιχεία θέλετε να αναφέρονται οι φοιτητές/τριες σας. Για παράδειγμα, στο Όνομα GenAI εργαλείου, στην Έκδοση εργαλείου, στην Ημερομηνία πρόσβασης, στο Σημείο Εφαρμογής στην εργασία, στο Σκοπό και Τρόπο Χρήσης του εργαλείου κ.α.

Προτείνεται η χρήση της GenAI από τους/τις φοιτητές/τριες σας να μην τεκμηριώνεται με τη μορφή απλής αναφοράς (cite) ή αναγνώρισης (acknowledge) καθώς πρόκειται για αλγόριθμο και όχι βιβλιογραφική πηγή.

Πίνακας 3 Παράδειγμα Τεκμηρίωσης Χρήσης της GenAI σε Εργασία

Τεκμηρίωση Χρήσης της GenAI				
GenAI Εργαλείο	Σημείο Εφαρμογής	Σκοπός Χρήσης	Τρόπος Χρήσης	Ημερομηνία
 ChatGPT 4.0	Κεφ. 1, σελ. 12 έως σελ. 17	Ορισμός των ερευνητικών ερωτημάτων της εργασίας	Ζήτησα από το εργαλείο να μου προτείνει πιθανά ερευνητικά ερωτήματα στο πεδίο της εργασίας. Για κάθε ένα από αυτά ερεύνησα βιβλιογραφικά και επέστρεψα για συζήτηση. Το ιστορικό της συνομιλίας παρουσιάζεται στο Παράρτημα Α.	09.09.2025
	Κεφ.2, σελ. 35	Διόρθωση Κώδικα	Ζήτησα από το εργαλείο να διορθώσει τον κώδικα Python της σελ. 35. Στο Παράρτημα Β παρουσιάζεται το ιστορικό της συνομιλίας και ο αρχικά λανθασμένος κώδικας.	11.09.2025
 Microsoft Copilot	Κεφ. 1, σελ. 3 Κεφ. 2, σελ. 33 Κεφ. 3, σελ. 40	Σύνοψη ανά ενότητα του εγγράφου	Χρησιμοποιήθηκε η ενσωματωμένη έκδοση στο Microsoft Office 365 που παρέχεται από το ίδρυμα.	01.10.2025

Τεκμηρίωση Χρήσης της GenAI				
GenAI Εργαλείο	Σημείο Εφαρμογής	Σκοπός Χρήσης	Τρόπος Χρήσης	Ημερομηνία
 DALL-E 3	Εικ. 12, σελ. 41	Οπτικοποίηση	Το prompt που χρησιμοποιήθηκε περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Γ.	15.09.2025
 Socratic by Google	Κεφ. 2, σελ.30	Επαλήθευση Επίλυσης Εξίσωσης	Το ιστορικό της συνομιλίας παρουσιάζεται στο Παράρτημα Δ.	10.10.2025

3.5 Ανίχνευση Χρήσης της GenAI

Η ανίχνευση χρήσης της GenAI σε εργασίες φοιτητών/τριων αποτελεί ακόμα και σήμερα μια ισχυρή πρόκληση για τα διαθέσιμα **λογισμικά λογοκλοπής**. Η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων των λογισμικών αυτών, για την περίπτωση χρήσης της GenAI, βρίσκεται ακόμα υπό διεθνή αμφισβήτηση. Για το λόγο αυτό, οι διδάσκοντες/ουσες παροτρύνονται να ακολουθούν εναλλακτικές προληπτικές τεχνικές όπως:

- **Ορίστε τη GenAI πολιτική που υιοθετείτε στο μάθημά σας** ή σε συγκεκριμένη εργασία και κοινοποιήστε τη στους/στις φοιτητές/τριες σας.
- **Συζητήστε διεξοδικά με τους/τις φοιτητές/τριες** σας τη GenAI πολιτική που υιοθετείτε στο μάθημά σας ή σε συγκεκριμένη εργασία και επιλύστε σχετικές απορίες τους. Συνδέστε την πολιτική αυτή με τους μαθησιακούς στόχους που αναμένετε να επιτύχουν οι φοιτητές/τριες σας αν ολοκληρώσουν την εργασία ακολουθώντας τη GenAI πολιτική που ορίσατε.
- Αν η GenAI πολιτική που υιοθετείτε επιτρέπει τη χρήση GenAI εργαλείων από τους/τις φοιτητές/τριες σας τότε **ορίστε με σαφήνεια τον τρόπο** που οι φοιτητές/τριες σας θα πρέπει να **τεκμηριώνουν** τη χρήση της GenAI στο πλαίσιο μιας εργασίας ζητώντας λεπτομέρειες όπως ποια προτροπή χρησιμοποιήθηκε, ποια απάντηση δόθηκε, για ποιο λόγο χρησιμοποιήθηκε το GenAI εργαλείο κ.α.
- Ενημερώστε τους/τις φοιτητές/τριες σας ότι είναι πιθανό να τους καλέσετε σε **προφορική** υποστήριξη της εργασίας τους.

- Ζητήστε από τους/τις φοιτητές/τριες σας να συμπεριλάβουν στις εργασίες τους **τη διαδρομή των σκέψεων ή τα βήματα** που τους/τις οδήγησαν στην επίλυση ενός προβλήματος.
- Ζητήστε από τους/τις φοιτητές/τριες σας να συνδέσουν το αντικείμενο της εργασίας με **προσωπικές τους εμπειρίες ζωής**, όπου αυτό είναι εφικτό.
- Ζητήστε από τους/τις φοιτητές/τριες σας να συμπεριλάβουν στις εργασίες τους **βιβλιογραφικές αναφορές από πηγές μη διαθέσιμες στο διαδίκτυο**.
- Ζητήστε από τους/τις φοιτητές/τριες να ολοκληρώσουν σύντομες **εργασίες δια ζώσης** κατά τη διάρκεια του χρόνου διδασκαλίας.
- Ζητήστε από τους/τις φοιτητές/τριες σας να συνοδεύσουν το τελικό έγγραφο της εργασίας τους από ενδιάμεσες **ψηφιακές εκδοχές** με δυνατότητα παρακολούθησης αλλαγών.
- Χρησιμοποιήστε **δήλωση μη παραβίασης της GenAI πολιτικής** του μαθήματος που θα πρέπει να συνοδεύει την εργασία που καταθέτει ο/η φοιτητής/τρια.

3.6 Συχνές Ερωτήσεις

3.6.1 Πού να κοινοποιήσω τη GenAI πολιτική που θέλω να ακολουθούν οι φοιτητές/τριες μου στο πλαίσιο ενός μαθήματος;

Ενσωματώστε τη GenAI πολιτική που υιοθετείτε στο μάθημά σας στο Περίγραμμα του μαθήματος. Επιπλέον, αναγράψτε τη GenAI πολιτική στην αρχική σελίδα του ηλεκτρονικού σας μαθήματος στην υπηρεσία elearning.auth. Ακόμα, θα μπορούσατε να κοινοποιήσετε την πολιτική σας στους/στις φοιτητές/τριες σας μέσω των [εργαλείων επικοινωνίας](#) που είναι διαθέσιμα στην υπηρεσία elearning.auth (π.χ. Forum Ανακοινώσεων και Quickmail).

3.6.2 Πού να κοινοποιήσω τη GenAI πολιτική που θέλω να ακολουθούν οι φοιτητές/τριες μου στο πλαίσιο μιας εργασίας;

Η GenAI πολιτική που υιοθετείτε σε ένα μάθημα μπορεί να τροποποιείται ανά εργασία του μαθήματος. Σε περίπτωση που συμβαίνει αυτό τότε εντάξτε τη GenAI πολιτική της εργασίας στις οδηγίες της εργασίας αυτής.

3.6.3 Εντόπισα μια εργασία στην οποία έχει γίνει μη κατάλληλη χρήση GenAI εργαλείων. Τι πρέπει να κάνω;

Στην περίπτωση που εντοπίσετε μια εργασία στην οποία έχει γίνει μη κατάλληλη χρήση GenAI εργαλείων, για παράδειγμα αντιγραφή αυτούσιου περιεχομένου που παράχθηκε με GenAI εργαλεία, τότε η περίπτωση θα πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά τον ίδιο τρόπο όπως θα γινόταν στην περίπτωση διαπίστωσης λογοκλοπής.

3.6.4 Θέλω να μοιραστώ την εμπειρία μου από την αξιοποίηση GenAI εργαλείων, που μπορώ να απευθυνθώ;

Αν θέλετε να μοιραστείτε την εμπειρία σας από την αξιοποίηση GenAI εργαλείων μπορείτε να απευθυνθείτε στο Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΕΔΙΜΑ). Μια δεξαμενή καλών πρακτικών στην Τεχνητή Νοημοσύνη έχει ήδη αρχίσει να δημιουργείται στο πλαίσιο του e-Μαθήματος του ΚΕΔΙΜΑ στο Περιβάλλον της Υπηρεσίας Ηλεκτρονικών Μαθημάτων [elearning.auth](https://elearning.auth.gr).

4 Κατευθυντήριες Γραμμές Χρήσης της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης για τους/τις Φοιτητές/τριες

4.1 Επιστολή προς τους/τις Φοιτητές/τριες

Αγαπητοί και Αγαπητές Φοιτητές και Φοιτήτριες του ΑΠΘ,

Η Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη (Generative Artificial Intelligence – GenAI) αποτελεί πλέον μια πραγματική διάσταση του σύγχρονου κόσμου. Είναι κατανοητό ότι η χρήση GenAI εργαλείων μπορεί να είναι για εσάς, τους/τις φοιτητές/τριες μας, ελκυστική καθώς τα εργαλεία αυτά μπορούν να παράγουν εντυπωσιακά αποτελέσματα απαιτώντας ελάχιστο κόπο. Παρόλο ότι **αναγνωρίζουμε τις νέες δυνατότητες και οφέλη** που μπορεί να προκύψουν από τη χρήση των GenAI εργαλείων σε ακαδημαϊκό και εκπαιδευτικό πλαίσιο θέλουμε να **εφιστήσουμε την προσοχή** σας αναφορικά με τους κινδύνους που ελλοχεύουν στην κατάχρηση των εργαλείων αυτών.

Κατά την εκτέλεση των ακαδημαϊκών εργασιών που σας ανατίθενται στη διάρκεια των σπουδών σας, πρόκειται να καλλιεργήσετε **γνωστικές δεξιότητες ανωτέρου επιπέδου**, όπως η αναλυτική, η κριτική και η συνθετική σκέψη. Αν σήμερα επιλέξετε να χρησιμοποιήσετε GenAI εργαλεία εις βάρος αυτών των δεξιοτήτων τότε πλήττετε τη μελλοντική επαγγελματική σας ζωή, στερώνοντας σας από δεξιότητες που θα μπορούσαν να σας κάνουν να ξεχωρίσετε από ένα GenAI προϊόν. Στο σενάριο αυτό, καταλαβαίνετε ότι ο κίνδυνος εύκολης αντικατάστασής σας είναι ορατός. **Χρησιμοποιήστε τα GenAI**

εργαλεία με τρόπο που να ενισχύουν την κατανόηση, τη μάθηση και την ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων και όχι να αποτελέσουν τελικά εμπόδιο στην προσωπική σας ανάπτυξη.

Για κάθε ακαδημαϊκό μάθημα που παρακολουθείτε θα πρέπει **να γνωρίζετε τη GenAI πολιτική που υιοθετείται από τη διδακτική ομάδα** στο συγκεκριμένο μάθημα. Να είστε ενήμεροι, ότι διαφορετικές εργασίες του ίδιου μαθήματος είναι πιθανόν να ακολουθούν διαφορετικές GenAI πολιτικές. Αν συμβαίνει αυτό, τότε αναμένεται να υπάρχει σχετική διευκρίνιση στις οδηγίες της εκάστοτε εργασίας. **Αν δεν είστε σίγουρος/η για τη GenAI πολιτική που ακολουθείται σε μια εργασία παρακαλούμε επικοινωνήστε με τη διδακτική ομάδα.**

Όταν η GenAI πολιτική μιας εργασίας σας επιτρέπει τη χρήση τέτοιων εργαλείων τότε βεβαιωθείτε ότι τα χρησιμοποιείτε **σύμφωνα με τις Γενικές Αρχές** του παρόντος εγγράφου. Επιπλέον, τονίζουμε ιδιαίτερα την ανάγκη **να υιοθετήσετε κριτική στάση** σε κάθε αποτέλεσμα που παράγεται με χρήση GenAI εργαλείων, να διατηρήσετε την **ανεξαρτησία** σας από τη χρήση των εργαλείων αυτών και να μη ξεχνάτε ότι σε περίπτωση που χρησιμοποιείτε περιεχόμενο που παράγεται με χρήση GenAI εργαλείων έχετε την **ευθύνη** του περιεχομένου αυτού.

Εν κατακλείδι, με φόντο την ιστορική πλέον πραγματικότητα της συνάντησης της Ανθρώπινης Νοημοσύνης με την Τεχνητή, σας καλούμε όλους και όλες να γίνεται αρωγοί για τη διατήρηση της ανεξάρτητης φύσης της Ανθρώπινης Νοημοσύνης ενώ ταυτόχρονα σας καλούμε να συνεργάζεστε με την Τεχνητή Νοημοσύνη προς όφελος της ανάπτυξης των ανθρώπινων ικανοτήτων και προς όφελος ενός ανθρωποκεντρικού μέλλοντος διαποτισμένου με τις αξίες της ισότητας, της συμπερίληψης, του δικαίου και του σεβασμού σε κάθε ανθρώπινο δικαίωμα.

4.2 Πιθανά Επιτρεπόμενες και Μη Επιτρεπόμενες Περιπτώσεις Χρήσης της GenAI σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο

Στον πίνακα που ακολουθεί μπορείτε να βρείτε παραδείγματα πιθανά επιτρεπόμενης και μη επιτρεπόμενης χρήσης των GenAI εργαλείων. Η διδακτική ομάδα κάθε μαθήματος ορίζει τη GenAI πολιτική που θα πρέπει να ακολουθείτε στο μάθημα που παρακολουθείτε ή στην εργασία που συμμετέχετε, **οπότε βάσει αυτής της πολιτικής μια χρήση που αναφέρεται στον παρακάτω πίνακα μπορεί να είναι πράγματι επιτρεπόμενη ή όχι**. Δώστε μεγάλη προσοχή στο γεγονός ότι παρόλο που μια περίπτωση χρήσης των GenAI εργαλείων μπορεί να είναι επιτρεπόμενη εντούτοις δεσμεύεστε από τα πνευματικά δικαιώματα του υλικού με το οποίο θα τροφοδοτήσετε τα GenAI εργαλεία. Απαγορεύεται, για παράδειγμα, να τροφοδοτήσετε τα GenAI εργαλεία με έγγραφα του μαθήματος, τα πνευματικά δικαιώματα των οποίων ανήκουν στη διδακτική ομάδα ή τρίτους.

Πίνακας 4 Πιθανά Επιτρεπόμενες Περιπτώσεις Χρήσης της GenAI

Πιθανά Επιτρεπόμενες Περιπτώσεις Χρήσης
✓ Δημιουργία ερωτήσεων/απαντήσεων επανάληψης, κατανόησης, εμβάθυνσης κ.α. σε συγκεκριμένο θεματικό αντικείμενο.
✓ Δημιουργία προσομοιώσεων, γραφημάτων, οπτικοποιήσεων, εννοιολογικών χαρτών και άλλων μορφών αναπαράστασης του περιεχομένου για την ενίσχυση της κατανόησης.
✓ Δημιουργία περιλήψεων και μεταφράσεων ως εργαλείων υποστήριξης της μάθησης.
✓ Παραγωγή λέξεων κλειδιών και ανάδειξη των κύριων σημείων ενός εγγράφου.
✓ Παραγωγή προτάσεων βιβλιογραφικών πηγών για περαιτέρω μελέτη.
✓ Καταιγισμός ιδεών για να ενισχύσετε τις δικές σας ακαδημαϊκές εξερευνήσεις.
✓ Παροχή ανατροφοδότησης.
✓ Πειραματισμός με τεχνικές για τη δημιουργία ή διόρθωση κώδικα.
✓ Πειραματισμός για διαφορετικά ύφη συγγραφής.
✓ Δομική και ορθογραφική βελτίωση.χ
✓ Βελτιώσεις σε κείμενα, διαγράμματα κ.α. που βελτιώνουν τη σαφήνεια και την αναγνωσιμότητα.
✓ Παροχή εξατομικευμένων πλάνων μάθησης.
✓ Οργάνωση χρονοδιαγράμματος μελέτης ή φοιτητικών υποχρεώσεων όπως παράδοση εργασιών.

Πίνακας 5 Πιθανά Μη Επιτρεπόμενες Περιπτώσεις Χρήσης της GenAI

Πιθανά Μη Επιτρεπόμενες Περιπτώσεις Χρήσης
✗ Δημιουργία οποιουδήποτε τύπου περιεχομένου προς αυτούσια χρήση σε εργασία.
✗ Παράφραση περιεχομένου προς αυτούσια χρήση σε εργασία.
✗ Μετάφραση περιεχομένου προς αυτούσια χρήση σε εργασία.
✗ Παρουσίαση ιδεών, επιχειρημάτων ή λύσεων ως δικών σας ενώ δημιουργήθηκαν με GenAI.
✗ Χρήση GenAI εν ώρα εξέτασης.
✗ Κατασκευή συνθετικών δεδομένων.
✗ Κατασκευή συστατικών επιστολών.
✗ Κατασκευή βιβλιογραφικών αναφορών.

4.3 Λίστα Ελέγχου Καλής Χρήσης των GenAI Εργαλείων σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο

Η λίστα ελέγχου καλής χρήσης των GenAI εργαλείων που ακολουθεί μπορεί να σας βοηθήσει ως υποστηρικτικός οδηγός στην προσπάθειά σας να υιοθετήσετε μια υπεύθυνη και ακέραιη στάση απέναντι στη χρήση των GenAI εργαλείων στο εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Λίστα Ελέγχου καλής χρήσης των GenAI εργαλείων σε εκπαιδευτικό πλαίσιο	
Είμαι ενήμερος/η για τη GenAI πολιτική του μαθήματος που παρακολουθώ.	ΝΑΙ
Είμαι ενήμερος/η για τη GenAI πολιτική της εργασίας που πρόκειται να υποβάλω.	ΝΑΙ
Για τις περιπτώσεις χρήσης της GenAI που δεν ήμουν σίγουρος αν επιτρέπεται επικοινωνήσα με τη διδακτική ομάδα.	ΝΑΙ
Είμαι σε θέση να επιβεβαιώσω ότι στην εργασία μου δεν περιέχεται περιεχόμενο που αυτούσια αντιγράφηκε ή παραφράστηκε από GenAI εργαλεία, εκτός και αν αυτό είναι σύμφωνο με την πολιτική GenAI που υιοθετείται στη συγκεκριμένη εργασία.	ΝΑΙ
Δεν τροφοδότησα τα GenAI εργαλεία που χρησιμοποίησα με περιεχόμενο που δεσμεύεται από πνευματικά δικαιώματα ή είναι προσωπικό ή απόρρητο δεδομένο.	ΝΑΙ
Σε όποιο σημείο της εργασίας μου χρησιμοποίησα GenAI εργαλεία τεκμηριώνω τη χρήση των εργαλείων αυτών με όλα τα στοιχεία που μου ζητούνται από τη διδακτική ομάδα (π.χ. το όνομα, το σκοπό και τον τρόπο χρήσης του εργαλείου).	ΝΑΙ
Διατήρησα κριτική στάση απέναντι στα αποτελέσματα των GenAI εργαλείων προκειμένου να επαληθεύσω την εγκυρότητα και την ακρίβειά τους και να τα απαλλάξω από προκαταλήψεις και στερεότυπα.	ΝΑΙ
Αντιλαμβάνομαι ότι έχω την ευθύνη του περιεχομένου της εργασίας που υποβάλω.	ΝΑΙ
Δε χρησιμοποίησα έκδοση GenAI εργαλείου που θα μου έδινε συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των συμφοιτητών/τριων μου (π.χ. προηγμένες εκδόσεις εργαλείων υπό πληρωμή).	ΝΑΙ
Αντιλαμβάνομαι ότι τα GenAI εργαλεία δε λειτουργούν ως ένας Ειδικός Πεδίου. Η εκπαίδευση των εργαλείων αυτών υπόκειται σε περιορισμούς όπως τα διαθέσιμα σύνολα δεδομένων και η καταληκτική ημερομηνία εκπαίδευσης.	ΝΑΙ

5 Περιορισμοί των Εργαλείων Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης

Είναι σημαντικό οι χρήστες/τριες των GenAI Εργαλείων να γνωρίζουν και να κατανοούν τους περιορισμούς στους οποίους υπόκειται η λειτουργία τους, τουλάχιστον κατά την τρέχουσα εξελικτική τους περίοδο.

Ξεκινώντας την εξέταση των περιορισμών αυτών να κάνουμε, καταρχάς, σαφές ότι τα GenAI εργαλεία **δεν κατανοούν τον κόσμο** όπως εμείς, δεν έχουν συνείδηση, δεν έχουν αντίληψη, ούτε και συναισθήματα. Μπορεί τα GenAI εργαλεία να παράγουν εντυπωσιακά κείμενα που μοιάζουν με ανθρώπινο λόγο αλλά σίγουρα δε τα κατανοούν. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι ανιχνεύουν μοντέλα και προβλέπουν ποιες λέξεις ταιριάζουν μεταξύ τους. Για να το κάνουν αυτό στηρίζονται στην εκπαίδευσή τους πάνω

σε συγκεκριμένα σύνολα δεδομένων. Από την **εκπαίδευση** των GenAI εργαλείων εκπορεύονται σημαντικοί περιορισμοί όπως:

- Οι **προκαταλήψεις**, τα **στερεότυπα** και οι **ανακρίβειες** του περιεχομένου πάνω στο οποίο εκπαιδεύτηκαν μπορεί να αναπαράγονται στις απαντήσεις που δίνουν.
- Αν το περιεχόμενο πάνω στο οποίο εκπαιδεύτηκαν ήταν **μη εκκαθαρισμένο από πνευματικά δικαιώματα** τότε και οι απαντήσεις των εργαλείων αυτών μπορεί να ενσωματώνουν περιεχόμενο δεσμευμένο από πνευματικά δικαιώματα.
- Τα GenAI εργαλεία **μπορεί να αγνοούν σημαντική γνώση** επειδή από το σύνολο δεδομένων πάνω στο οποίο εκπαιδεύτηκαν μπορεί να απουσίαζαν σημαντικές βιβλιογραφικές πηγές.
- Τα GenAI εργαλεία που έχουν **καταληκτική ημερομηνία εκπαίδευσης** (cut-off date) γνωρίζουν γεγονότα και πληροφορίες που κυκλοφόρησαν μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Κάποια GenAI εργαλεία προσπαθούν να υπερκεράσουν τον περιορισμό αυτό με ενσωματωμένη χρήση εργαλείου για αναζήτηση στο διαδίκτυο σε πραγματικό χρόνο κατά την ώρα παραγωγής των απαντήσεών τους.
- Η **μείωση του πλουραλισμού** και ο αποκλεισμός διαφορετικών οπτικών από όλο τον κόσμο, αποτελεί έναν ακόμη περιορισμό των GenAI εργαλείων, καθώς η εκπαίδευσή τους στηρίζεται συχνά σε αγγλόφωνο περιεχόμενο παραγόμενο σε χώρες του δυτικού κόσμου.

Πέρα από τα παραπάνω, οι χρήστες/τριες των GenAI εργαλείων θα πρέπει να γνωρίζουν ότι αυτά συχνά υποπίπτουν σε **παραισθήσεις** (hallucinations), δηλαδή παρουσιάζουν πληροφορίες και γεγονότα με τρόπο που πείθουν ότι είναι αληθινά αλλά στην πραγματικότητα δεν είναι. Επιπροσθέτως, τα GenAI εργαλεία υπόκεινται στον περιορισμό της **αδιαφάνειας** καθώς συνήθως δεν αποκαλύπτουν όλες τις πηγές στις οποίες στηρίζονται για να παράγουν τις απαντήσεις τους, δυσχεραίνοντας το έργο της επαλήθευσης της εγκυρότητας του περιεχομένου για τον τελικό χρήστη/τρια.

Τέλος, ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να γίνει στο **περιβαλλοντικό αποτύπωμα** των GenAI εργαλείων. Κατά την εκπαίδευση και τη χρήση τους τα GenAI εργαλεία απαιτούν τεράστιες ποσότητες ενέργειας γεγονός που έχει σημαντικές συνέπειες στα ήδη γνωστά περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως η κλιματική αλλαγή.

6 Παραπομπές

Όλα τα μέλη παραπέμπονται:

European Data Protection Supervisor. (2025). **AI Act Regulation (EU) 2024/1689:** Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations (EC) No 300/2008, (EU) No 167/2013, (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 and (EU) 2019/2144 and Directives 2014/90/EU, (EU) 2016/797 and (EU) 2020/1828 (Artificial Intelligence Act) (Text with EEA relevance). Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2804/4225375>. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401689

Sabzalieva, E., & Valentini, A. (2023). **ChatGPT and artificial intelligence in higher education: Quick start guide.** Unesco Publishing. https://unesdoc.unesco.org/in/documentViewer.xhtml?v=2.1.196&id=p::usmarcdef_0000385146&file=/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_abeb7ee9-9c0c-4b32-95b1-a20d900b788d%3F_%3D385146eng.pdf&locale=en&multi=true&ark=/ark:/48223/pf0000385146/PDF/385146eng.pdf#%5B%7B%22num%22%3A41%2C%22gen%22%3A0%7D%2C%7B%22name%22%3A%22XYZ%22%7D%2C-124%2C653%2C0%5D

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (2000). **Κανονισμοί και κανονιστικές Αποφάσεις ΑΠΘ. Για συνολική λειτουργία και επιμέρους Μονάδες/Θέματα. Υφιστάμενοι** (δημοσιευμένοι σε ΦΕΚ/με απόφαση συλλογικού οργάνου) <https://qa.auth.gr/documents/accreditation/auth/%CE%914.2%20%CE%95%CF%83%CF%89%CF%84%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%AF%20%CE%9A%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CE%AF%20%CE%91%CE%A0%CE%98.pdf>

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (2021). **Κώδικας δεοντολογίας και καλής πρακτικής ΑΠΘ.** <https://www.auth.gr/wp-content/uploads/%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3-%CE%94%CE%95%CE%9F%CE%9D%CE%A4%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91%CE%A3-%CE%9A%CE%91%CE%99-%CE%9A%CE%91%CE%9B%CE%97%CE%A3-%CE%A0%CE%A1%CE%91%CE%9A%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%CE%A3-%CE%91%CE%A0%CE%98.pdf>

Μπέστα, Χ., & Αννινος, Λ.Ν. (2023). **Οι θεμελιώδεις αξίες που διέπουν τη λειτουργία των πανεπιστημίων στον ΕΧΑΕ – Τάσεις και Προκλήσεις για την ελληνική ανώτατη εκπαίδευση.** Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Αθήνα. https://www.ethaae.gr/images/articles/meletes/WP_Values_2023.pdf

Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΕΔΙΜΑ), (2023). **«Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης»** [e-Μάθημα]. Διαθέσιμο στο Περιβάλλον της Υπηρεσίας elearning.auth. <https://elearning.auth.gr/course/view.php?id=15219>

Το διδακτικό προσωπικό παραπέμπεται:

European Commission: European Education and Culture Executive Agency. (2023). **AI report: by the European Digital Education Hub's Squad on artificial intelligence in education.** Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2797/828281>.

Holmes, W., & Miao, F. (2023). **Guidance for generative AI in education and research.** UNESCO Publishing. <https://doi.org/10.54675/EWZM9535>

Nerantzi, C., Abegglen, S., Karatsiori, M. and Martinez-Arboleda, A. (2023). **101 Creative ideas to use AI in education.** A collection curated by #creativeHE. Graphic Design by Bushra Hashim. CC-BY-NC-SA 4.0. <https://scienze.uniroma2.it/wp-content/uploads/2024/03/101-Uses-for-AI-in-Education.pdf>

Οι ερευνητές παραπέμπονται:

European Commission (2024). **Living guidelines on the responsible use of generative AI in research.** https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/2b6cf7e5-36ac-41cb-aab5-0d32050143dc_en?filename=ec_rtd_ai-guidelines.pdf

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (2020). **Κανονισμός Αρχών & Λειτουργίας της Επιτροπής Ηθικής & Δεοντολογίας της Έρευνας.** <https://websites.auth.gr/ehde/wp-content/uploads/sites/65/2024/05/Κανονισμός-EHΔΕ-gr.pdf>

Οι σχολές και τα τμήματα παραπέμπονται:

Miao, F., & Holmes, W. (2021). **AI and education: A guidance for policymakers.** Unesco Publishing. https://unesdoc.unesco.org/in/documentViewer.xhtml?v=2.1.196&id=p::usmarcdef_0000376709&file=/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_761bcdad-d1e3-40c9-819d-03c4ac725f26%3F_%3D376709eng.pdf&locale=en&multi=true&ark=/ark:/48223/pf0000376709/PDF/376709eng.pdf#AI%20in%20education_pages.indd%3A.14137%3A1018